

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 13. júna 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Článok 143 ZFEÚ — Problémy členského štátu s platobnou bilanciou — Finančná pomoc Európskej únie — Memorandum o porozumení uzavreté medzi Európskou úniou a tretím štátom, ktorý je príjemcom — Sociálna politika — Zásada rovnosti zaobchádzania — Vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje súbeh dôchodku vo verejnom sektore s príjmami zo závislej činnosti vykonávanej vo verejnej inštitúcii — Rozdielne zaobchádzanie medzi osobami, ktorých funkčné obdobie je stanovené ústavou, a kariérnymi sudcami“

Vo veci C-258/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia, Rumunsko) z 3. apríla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 26. mája 2014, ktorý súvisí s konaním:

Eugenia Florescu,

Ioan Poiană,

Cosmina Diaconu, konajúca ako dedička pána Mirceu Bădilă,

Anca Vidrighin, konajúca ako dedička pána Bădilă,

Eugenia Elena Bădilă, konajúca ako dedička pána Bădilă,

proti

Casa Județeană de Pensii Sibiu,

Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale,

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale,

Statul român,

Ministerul Finanțelor Publice,

Súdny dvor (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal a E. Regan, sudcovia A. Rosas, A. Borg Barthet (spravodajca), M. Safjan, D. Šváby a E. Jarašiūnas,

* Jazyk konania: rumunčina.

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. októbra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- E. Florescu, I. Poiană a C. Diaconu, A. Vidrighin a E. E. Bădilă, konajúce ako dedičky pána Bădilă, v zastúpení: D. Târșia, avocat,
- Casa Județeană de Pensii Sibiu, v zastúpení: D. Aldea a I. Stan, splnomocnení zástupcovia,
- rumunská vláda, v zastúpení: R. H. Radu, A. Wellman a M. Bejenar splnomocnení zástupcovia,
- helénska vláda, v zastúpení: K. Georgiadis a S. Papaioannou, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: J.-P. Keppenne, H. Krämer, I. Rogalski a L. Nicolae, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní z 21. decembra 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 6 ZEÚ, 110 a 267 ZFEÚ, článkov 17, 20, 21 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), memoranda o porozumení medzi Európskym spoločenstvom a Rumunskom uzatvoreného v Bukurešti a Bruseli 23. júna 2009 (ďalej len „memorandum o porozumení“), zásady právnej istoty, zásady ekvivalencie a efektivity, ako aj článku 2 ods. 2 písm. b) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, v ktorom stoja na jednej strane pani Eugenia Florescu a pán Ioan Poiană, ako aj panie Cosmina Diaconu, Anca Vidrighin a Eugenia Elena Bădilă, ktoré konajú v postavení dedičiek pána Mirceu Bădilă a na druhej strane Casa Județeană de Pensii Sibiu (Dôchodkový fond v Sibiu, Rumunsko), Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (Národný fond pre dôchodky a iné dávky sociálneho zabezpečenia, Rumunsko), Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (ministerstvo práce, rodiny a sociálnej ochrany, Rumunsko), Statul român (Rumunská republika) a Ministerul Finanțelor Publice (ministerstvo financií a hospodárstva, Rumunsko) vo veci dôchodkových práv.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 332/2002

3 Nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov (Ú. v. ES L 53, 2002, s. 1; Mim. vyd.10/003, s. 81), zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 431/2009 z 18. mája 2009 (Ú. v. EÚ L 128, 2009, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 332/2002“) stanovuje pravidlá na vykonávanie systému vzájomnej pomoci upraveného v článku 143 ZFEÚ.

4 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Zavádza sa systém strednodobej finančnej pomoci spoločenstva, ktorý umožňuje poskytovanie úveru jednému alebo viacerým členským štátom, ktorým vznikli alebo im vážne hrozia problémy s bilanciou bežných platieb alebo pohybu kapitálu. Tento systém spoločenstva môžu využívať iba členské štáty, ktoré neprijali euro.

Suma úverov, ktoré sa majú poskytnúť členským štátom na základe tohto systému, sa obmedzuje na 50 miliárd EUR istiny.

2. Preto v súlade s rozhodnutím prijatým Radou podľa článku 3 a po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom je Komisia splnomocnená v mene Európskeho spoločenstva dohodnúť pôžičky na kapitálových trhoch alebo s finančnými inštitúciami.“

5 Článok 3 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Systém strednodobej finančnej pomoci môže vykonať Rada na základe iniciatívy:

- a) Komisie, konajúcej podľa článku 119 Zmluvy, po dohode s členským štátom, ktorý sa usiluje o financovanie spoločenstva;
- b) členského štátu, ktorému vznikli alebo vážne hrozia problémy pokiaľ ide o bilanciu bežných platieb alebo kapitálové pohyby.

2. Dotknutý členský štát prerokuje s Komisiou posúdenie svojich finančných potrieb a predloží návrh programu na úpravu Komisie a Hospodárskemu a finančnému výboru. Rada po preskúmaní situácie v dotknutom členskom štáte a programu na úpravu predloženého na podporu jeho žiadosti spravidla počas toho istého zasadnutia rozhodne:

- a) či poskytnúť úver alebo primeraný prostriedok financovania, aká bude jeho suma a priemerná dĺžka trvania;
- b) o podmienkach hospodárskej politiky spojených so strednodobou finančnou pomocou s cieľom obnoviť alebo zabezpečiť udržateľnú situáciu platobnej bilancie;
- c) o technikách čerpania úveru alebo prostriedku financovania, ktorého vyplácanie alebo čerpanie prebieha spravidla v postupných splátkach, pričom poskytnutie každej splátky podlieha overeniu výsledkov dosiahnutých pri realizácii programu, pokiaľ ide o vytýčené ciele.“

6 Článok 3a nariadenia č. 332/2002 stanovuje:

„Komisia a dotknutý členský štát uzatvoria memorandum o porozumení, v ktorom sa podrobne stanovujú podmienky ustanovené Radou podľa článku 3 toho istého nariadenia. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade návrh.“

Rozhodnutia 2009/458/ES a 2009/459/ES

7 Podľa článku 1 rozhodnutia Rady 2009/458/ES zo 6. mája 2009 o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku (Ú. v. EÚ L 150, 2009, s. 6) Únia poskytne Rumunsku vzájomnú pomoc na základe článku 143 ZFEÚ. Okrem toho rozhodnutím Rady 2009/459/ES zo 6. mája 2009 o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva Rumunsku (Ú. v. EÚ L 150, 2009, s. 8) Európska únia dá Rumunsku k dispozícii strednodobý úver vo výške maximálne 5 miliárd eur.

8 Podľa článku 2 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2009/459:

„1. Pomoc riadi Komisia spôsobom konzistentným so záväzkami Rumunska a odporúčaniami Rady, najmä odporúčaniami pre jednotlivé krajiny v kontexte vykonávania národného programu reforiem, ako aj konvergenčného programu.

2. Komisia sa po konzultácii s HFV dohodne s rumunskými orgánmi na špecifických podmienkach hospodárskej politiky, na ktoré je finančná pomoc viazaná, ako sa ustanovuje v článku 3 ods. 5 Tieto podmienky sa ustanovia v memorande o porozumení konzistentnom so záväzkami a odporúčaniami uvedenými v odseku 1. ...“

9 Podľa článku 3 ods. 5 rozhodnutia 2009/459:

„Vyplatenie každej ďalšej splátky sa uskutoční na základe uspokojivého vykonávania nového hospodárskeho programu rumunskej vlády, ktorý sa má zahrnúť do konvergenčného programu Rumunska, národného programu reforiem a konkrétnejšie na základe špecifických podmienok hospodárskej politiky ustanovených v memorande o porozumení. Patria sem okrem iného tieto podmienky:

- a) prijať jasne vytýčený strednodobý fiškálny program navrhnutý na zníženie celkového deficitu verejných financií do roku 2011 na úroveň neprevyšujúcu referenčnú hodnotu podľa Zmluvy o ES vo výške 3 % [hrubého domáceho produktu (HDP)];
- b) prijať a vykonať zmenený a doplnený rozpočet na rok 2009 (do druhého štvrťroka 2009), a to s cieľom dosiahnuť celkový deficit verejných financií v maximálnej hodnote 5,1 % HDP podľa [Európskeho systému národných a regionálnych účtov v Spoločenstve (ESA 95)];
- c) znížiť mzdové výdavky vo verejnom sektore v nominálnom vyjadrení v porovnaní s výsledkom dosiahnutým v roku 2008 formou rezignácie na zvyšovanie miezd vo verejnom sektore (celkovo vo výške 5 % v nominálnom vyjadrení) plánovanej na rok 2009 (alebo ďalšími rovnocennými škrtmi v oblasti zamestnanosti) a znížiť zamestnanosť vo verejnom sektore vrátane nahradením len jedného zo siedmich odchádzajúcich zamestnancov;
- d) ďalšie zníženia výdavkov na tovar a služby a dotácií pre verejné podniky;
- e) zlepšiť rozpočtové riadenie prijatím a zavedením záväzného strednodobého fiškálneho rámca, stanoviť obmedzenia pre revízie rozpočtu počas roka vrátane fiškálnych pravidiel a vytvoriť radu pre fiškálne záležitosti, ktorá bude vykonávať nezávislé a odborné preskúvanie;

- f) reformovať systém odmeňovania vo verejnom sektore, okrem iného zjednotením a zjednodušením mzdových tabuliek, a reformovať systém prémie a príplatkov;
- g) reformovať kľúčové parametre dôchodkového systému prechodom na indexovanie dôchodkov spotrebiteľskými cenami, a nie mzdami, postupne upraviť vek odchodu do dôchodku za hranicu aktuálnych schválených plánov, najmä v prípade žien, a postupne zaviesť penzijné poistenie skupín zamestnancov verejného sektora, ktorí sú v súčasnosti z tohto poistenia vylúčení;

...“

Memorandum o porozumení

- 10 Podľa bodu 5 prvej vety memoranda o porozumení bude každá splátka finančnej pomoci poskytnutej Úniou Rumunsku vyplatená pod podmienkou uspokojivého plnenia hospodárskeho programu rumunskej vlády. Bod 5 písm. a) memoranda o porozumení stanovuje medzi podmienkami, na ktoré sa táto pomoc viaže, „zníženie objemu plátov vo verejnom sektore“, zatiaľ čo v písmene b) toho istého bodu sa v štvrtom odseku uvádza, že „na účely dlhodobého zlepšenia verejných financií bude vykonaná reforma kľúčových parametrov systému dôchodkov“.
- 11 Bod 5 písm. d) tohto memoranda o porozumení, nazvaný „štrukturálna reforma“, obsahuje odporúčania týkajúce sa opatrení na zlepšenie efektívnosti a účinnosti verejnej správy, zvýšenie kvality verejnej správy v rôznych oblastiach, s osobitným zreteľom na rozhodovacie štruktúry, rozdelenie zodpovednosti medzi inštitúciami, vnútornú organizáciu hlavných ministerstiev, pôsobnosť a zodpovednosť za zavedenie, ako aj úpravu počtu zamestnancov a riadenie ľudských zdrojov.

Smernica 2000/78

- 12 Podľa článku 1 smernice 2000/78 je jej účelom ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania.
- 13 Článok 2 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

2. Na účely odseku 1:

- a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie[,] ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;
- b) o nepriamu diskrimináciu ide, keď zdanlivo neutrálne ustanovenie, kritérium alebo prax by uviedla osoby určitého náboženstva alebo viery, s určitým zdravotným postihnutím, určitého veku alebo určitej sexuálnej orientácie do nevýhodného postavenia v porovnaní s inými osobami, iba ak:
 - i) takýto predpis, kritérium alebo zvyklosť sú objektívne odôvodnené oprávneným cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné...

...“

Rumunské právo

- 14 Článok 83 legea n° 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (zákon č. 303/2004 o postavení sudcov a prokurátorov) z 28. júna 2004 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 826, z 13. septembra 2005) umožňoval súbeh funkcie sudcu alebo prokurátora výlučne s funkciou pedagóga v rámci vyššieho vzdelávania. Tento zákon navyše stanovoval, že sudcovia a prokurátori, ktorých služobný pomer sa skončil z dôvodu odchodu do dôchodku, môžu kumulovať starobný dôchodok s príjmami zo zárobkovej činnosti bez ohľadu na výšku týchto príjmov.
- 15 Dňa 5. novembra 2009 bol prijatý legea n° 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional (zákon č. 329/2009 o reorganizácii niektorých verejných orgánov a inštitúcií, racionalizácii verejných výdavkov, podpore podnikania a dodržiavaní rámcových dohôd uzavretých s Európskou komisiou a Medzinárodným menovým fondom, *Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 761, z 9. novembra 2009).
- 16 Článok 2 tohto zákona stanovuje, že opatrenia zavedené týmto zákonom majú výnimočný charakter a ich cieľom je zníženie dosahu hospodárskej krízy a plnenie povinností vyplývajúcich z memoranda o porozumení a z dohody o pohotovostnom úvere uzatvorenej medzi Rumunskom a Komisiou, ako aj Medzinárodným menovým fondom (MMF).
- 17 Uvedený zákon stanovil najmä zníženie výšky platov, opatrenie, ktoré sa uplatnilo v rámci univerzitného vzdelávania. Podľa článku 3 tohto zákona je cieľom opatrení prijatých v súlade s memorandom o porozumení prekonať finančnú krízu. Tieto opatrenia spočívajú v znížení nákladov na zamestnancov na úrovni verejnej správy prostredníctvom zníženia miezd, ako aj reorganizácie alebo zrušenia verejných orgánov alebo inštitúcií v nadväznosti na ich preskupenie prostredníctvom zlúčenia, splynutia, rozdelenia alebo zníženia stavu zamestnancov.
- 18 Články 17 až 26 zákona č. 329/2009 zakazujú súbeh čistého dôchodku s príjmami z činnosti vykonávanej vo verejných inštitúciách, ak výška tohto dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia.
- 19 Článok 18 uvedeného zákona stanovuje, že poberatelia dôchodku uvedení v článku 17 tohto zákona sú povinní písomne vyjadriť svoju voľbu medzi pozastavením vyplácania dôchodku počas vykonávania tejto činnosti a ukončením pracovného pomeru, služobného pomeru alebo výkonu pracovnej činnosti na základe menovacieho dekrétu, ak výška im vyplácaného čistého dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy. Napokon článok 20 zákona č. 329/2009 stanovuje, že nesplnenie tejto povinnosti oznámiť svoju voľbu v stanovenej lehote má za následok právoplatné skončenie pracovného pomeru, ktorý vznikol na základe individuálnej pracovnej zmluvy alebo menovacieho dekrétu, ako aj služobného pomeru.
- 20 Podľa článku 21 legea n° 554/2004 contenciosului administrativ (zákon č. 554/2004 o správnom konaní) z 2. decembra 2004 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 1154, zo 7. decembra 2004) dôvodom obnovy konania, popri dôvodoch uvedených v občianskom súdnom poriadku, je vyhlásenie konečného a záväzného rozsudku v rozpore so zásadou prednosti práva Únie.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 21 Pani Florescu, ako aj pán Poiană a pán Bădilă vykonávali zamestnanie sudcu. Po nástupe do sudcovských funkcií uzavreli na základe výberového konania individuálne pracovné zmluvy na dobu neurčitú na pracovné miesta pedagógov na fakulte práva v Sibiu. Súbežne teda vykonávali zamestnanie sudcu a zamestnanie univerzitného pedagóga.

- 22 V priebehu roka 2009 títo žalobcovia odišli zo svojich funkcií sudcov do dôchodku, pričom v súdnictve pôsobili viac ako 30 rokov. V čase odchodu do dôchodku mohli v súlade so zákonom č. 303/2004 kumulovať svoj starobný dôchodok so mzdou univerzitných pedagógov.
- 23 Po prijatí zákona č. 329/2009, ktorý ďalej už zakazoval takýto súbeh, si pani Florescu, ako aj pán Poiană a pán Bădilă zvolili pozastavenie vyplácania dôchodku od 1. januára 2010. V dôsledku toho dôchodkový fond v Sibiu rozhodol pozastaviť od 28. decembra 2009 vyplácanie týchto dôchodkov.
- 24 Z rozsudku Curtea Constituțională (Ústavný súd, Rumunsko) zo 4. novembra 2009, ktorým bol potvrdený súlad zákona č. 329/2009 s ústavou, pretože články 17 až 26 tohto zákona sa nevzťahujú na osoby, ktorých funkčné obdobie sa výslovne stanovuje v ústave, vyplýva, že do pôsobnosti zákazu súbehu starobného dôchodku s príjmami zo závislej činnosti vykonávanej vo verejných inštitúciách nepatria najmä osoby vykonávajúce mandát v rámci zákonodarnej a výkonnej moci a členovia Curtea de Conturi (Dvor audítorov, Rumunsko), Curtea Constituțională (Ústavný súd), Consiliul Superior al Magistraturii (Vyššia súdna rada, Rumunsko) a Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší a kasačný súd, Rumunsko).
- 25 Žalobcovia vo veci samej podali 1. marca 2010 na Tribunalul Sibiu (súd prvého stupňa v Sibiu, Rumunsko) žalobu, v ktorej sa domáhali, aby tento súd zrušil rozhodnutia o pozastavení vyplácania ich dôchodkov prijaté na základe zákona č. 329/2009 a uložil žalovaným vo veci samej vyplatiť im ich mesačný dôchodok od januára 2010. Na podporu svojej žaloby uviedli, že články 17 až 26 zákona č. 329/2009 týkajúce sa režimu súbehu dôchodkov s príjmami zo závislej činnosti sú v rozpore s právom Únie, najmä s ustanoveniami Zmluvy o EÚ a Charty, napriek tomu, že tento zákon bol prijatý na dosiahnutie súladu s memorandom o porozumení.
- 26 Rozsudkom z 3. mája 2012 bola táto žaloba zamietnutá. Odvolanie proti tomuto rozsudku podané na Curtea de Apel Alba Iulia Secția pentru conflicte de muncăși asigurări sociale (Odvolací súd Alba Iulia, Rumunsko, oddelenie pre pracovné spory a spory zo sociálneho zabezpečenia) bolo zamietnuté rozsudkom z 9. novembra 2012.
- 27 Pani Florescu, ako aj pán Poiană a pán Bădilă podali proti tomuto rozsudku návrh na obnovu konania, v ktorom navrhujú, aby vnútroštátny súd tento rozsudok v plnom rozsahu zrušil a aby bolo o ich žalobe opäť rozhodnuté. Z dôvodu úmrtia pána Bădilă vstúpili do pôvodného konania jeho dedičky, panie C. Diaconu, A. Vidrighin a E. E. Bădilă. Na podporu tohto návrhu na obnovu konania navrhovatelia požiadali vnútroštátny súd, aby položil Súdnemu dvoru niekoľko prejudiciálnych otázok.
- 28 Za týchto podmienok Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Môže sa [memorandum o porozumení] považovať za právne záväzný akt, rozhodnutie, oznámenie atď. v zmysle judikatúry Súdného dvora (rozsudky z 3. februára 1976, Manghera a i., 59/75, EU:C:1976:14, a z 20. marca 1997, Francúzsko/Komisia, C-57/95, EU:C:1997:164) a môže byť predmetom výkladu Súdného dvora?
 2. V prípade kladnej odpovede, má sa [memorandum o porozumení] vykladať v tom zmysle, že Komisia môže na účely zníženia dosahu hospodárskej krízy znížením nákladov na zamestnancov oprávnené uložiť povinnosť prijať vnútroštátny zákon, ktorým sa osobe odníme právo poberať príspevkový dôchodok dosiahnutý počas viac ako 30 rokov, ktorý bol stanovený v súlade so zákonom a ktorý poberala pred účinnosťou zákona, a to z dôvodu, že táto osoba poberá mzdu za činnosť vykonávanú na základe pracovnej zmluvy odlišnú od činnosti, za ktorú poberá dôchodok?
 3. Má sa toto [memorandum o porozumení] vykladať v tom zmysle, že Komisia môže na účely zníženia dosahu hospodárskej krízy oprávnené uložiť povinnosť prijať vnútroštátny zákon, ktorým sa osobe úplne a na dobu neurčitú odníme právo poberať príspevkový dôchodok dosiahnutý

počas viac ako 30 rokov, ktorý bol stanovený v súlade so zákonom a ktorý poberala pred účinnosťou zákona, a to z dôvodu, že táto osoba poberá mzdu za činnosť vykonávanú na základe pracovnej zmluvy odlišnú od činnosti, za ktorú poberá dôchodok?

4. Má sa [memorandum o porozumení] *in integrum* a najmä jeho bod 5 písm. d), ktorý sa týka reorganizácie a zvýšenia efektivity verejnej správy, vykladať v tom zmysle, že Komisia bola na účely zníženia dosahu hospodárskej krízy oprávnená uložiť povinnosť prijať vnútroštátny zákon, ktorý pre úradníkov verejných inštitúcií v dôchodku stanovuje zákaz súbehu [starobného] dôchodku so mzdou?
5. Môžu sa články 17, 20, 21 a 47 Charty, článok 6 ZEÚ, článok 110 ZFEÚ, zásada právnej istoty zakotvená v práve Únie a judikatúra Súdneho dvora vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave, akou je článok 21 ods. 2 zákona č. 554/2004, ktorý stanovuje v prípade porušenia zásady prednosti práva Únie možnosť obnovy konania a vydania nového rozhodnutia vnútroštátnych súdov výlučne v oblasti správnych sporov a neumožňuje obnovu konania a vydanie nových rozhodnutí vnútroštátnych súdov vydaných v iných oblastiach (občianskoprávna, trestná, obchodná atď.) v prípade, že tieto rozhodnutia porušujú tú istú zásadu prednosti práva Únie?
6. Bráni článok 6 ZEÚ právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje vyplácanie dôchodku kariérom sudcom, stanoveného na základe platenia príspevkov počas vykonávania služby v oblasti súdnictva počas viac ako 30 rokov, ukončením ich pracovného pomeru v oblasti vyučovania práva na univerzite?
7. Bráni [článok 6 ZEÚ,] článok 17 ods. 1 Charty a judikatúra Súdneho dvora právnej úprave, ktorá zbavuje nositeľa jeho nároku na dôchodok, aj keď bol stanovený na základe platenia príspevkov počas viac ako 30 rokov a sudcovia samostatne odvádzali a naďalej odvádzajú príspevky na dôchodkové poistenie na základe ich akademickej činnosti?
8. Bráni [článok 6 ZEÚ] a článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 o rovnakom zaobchádzaní s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, ako aj judikatúra Súdneho dvora nálezu ústavného súdu členského štátu, ktorý pri kontrole ústavnosti zákona stanovuje, že právo na súbeh dôchodku so mzdou patrí iba osobám vymenovaným na základe poverenia, čím zbavuje tohto práva kariérnych sudcov, ktorým je zakázané poberať dôchodok stanovený na základe ich osobných príspevkov platených počas viac ako 30 rokov z dôvodu, že si zachovali funkcie pedagógov v rámci vyššieho vzdelávania v odbore práva?
9. Bráni [článok 6 ZEÚ] a judikatúra Súdneho dvora právnej úprave, ktorá na dobu neurčitú podmieňuje vyplácanie dôchodku sudcom, stanoveného na základe platenia príspevkov počas viac ako 30 rokov, ukončením akademickej činnosti?
10. Bráni [článok 6 ZEÚ] a judikatúra Súdneho dvora právnej úprave, ktorá narúša spravodlivú rovnováhu, ktorá musí byť zachovávaná medzi ochranou vlastníctva osôb a požiadavkami všeobecného záujmu, tým, že ukladá len určitej kategórii osôb povinnosť strpieť stratu nároku na dôchodok sudcu z dôvodu, že vykonávajú akademickejšiu činnosť?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 29 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je možné považovať memorandum o porozumení za akt prijatý inštitúciou Únie v zmysle článku 267 ZFEÚ, ktorý môže byť predmetom výkladu Súdneho dvora.

- 30 Podľa ustálenej judikatúry článok 267 ZFEÚ priznáva Súdnemu dvoru právomoc bez výnimky rozhodovať o platnosti a výklade aktov inštitúcií Únie v rámci prejudiciálneho konania (rozsudky z 13. decembra 1989, Grimaldi, C-322/88, EU:C:1989:646, bod 8, a z 11. mája 2006, Friesland Coberco Dairy Foods, C-11/05, EU:C:2006:312, bod 36).
- 31 V prejednávacom prípade treba uviesť, že memorandum o porozumení bolo uzavreté medzi Európskym spoločenstvom zastúpeným Komisiou a Rumunskom. Právnym základom tohto memoranda je článok 143 ZFEÚ, ktorý priznáva Únii právomoc poskytnúť vzájomnú pomoc členskému štátu, ktorého menou nie je euro a ktorý má ťažkosti alebo mu hrozia vážne ťažkosti v jeho platobnej bilancii. Podľa tohto ustanovenia Komisia za určitých podmienok odporučí Rade poskytnutie takejto vzájomnej pomoci a vhodné spôsoby jej poskytnutia. Rade prináleží prostredníctvom smerníc a rozhodnutí priznať takúto vzájomnú pomoc a stanoviť jej podmienky.
- 32 Nariadenie č. 332/2002 stanovuje podmienky vzťahujúce sa na systém vzájomnej pomoci upravený v uvedenom článku 143 ZFEÚ. Článok 1 ods. 2 tohto nariadenia uvádza, že v súlade s rozhodnutím prijatým Radou podľa článku 3 uvedeného nariadenia a po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom je Komisia splnomocnená v mene Únie dohodnúť pôžičky na kapitálových trhoch alebo s finančnými inštitúciami.
- 33 Článok 3a prvá veta nariadenia č. 332/2002 stanovuje, že Komisia a dotknutý členský štát uzatvoria memorandum o porozumení, v ktorom sa podrobne stanovujú podmienky ustanovené Radou podľa článku 3 toho istého nariadenia. Memorandum o porozumení uzavreté medzi Úniou a Rumunskom, ktorého výklad vnútroštátny súd žiada v prejednávanej veci, bolo prijaté týmto postupom, pričom Rada prijala postupne dve rozhodnutia, a to rozhodnutie 2009/458, ktorým bola Rumunsku poskytnutá vzájomná pomoc podľa článku 143 ZFEÚ, a rozhodnutie 2009/459, ktorým bol tomuto členskému štátu poskytnutý strednodobý úver v maximálnej výške 5 miliárd eur a ktorého článok 2 ods. 2 stanovuje, že podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je finančná pomoc viazaná, budú ustanovené v memorande o porozumení.
- 34 Preto ako uviedol generálny advokát v bode 52 svojich návrhov, memorandum o porozumení je realizáciou záväzku medzi Úniou a členským štátom, týkajúceho sa hospodárskeho programu dojednaného medzi týmito zmluvnými stranami, ktorým sa tento členský štát zaväzuje plniť vopred stanovené hospodárske ciele, aby mohol pod podmienkou splnenia tohto záväzku získať finančnú pomoc Únie.
- 35 Keďže memorandum o porozumení je akt, ktorého právnym základom sú ustanovenia práva Únie uvedené v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku, uzatvorený Úniou, ktorá je zastúpená Komisiou, predstavuje akt prijatý inštitúciou Únie v zmysle článku 267 písm. b) ZFEÚ.
- 36 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať, že memorandum o porozumení treba považovať za akt prijatý inštitúciou Únie v zmysle článku 267 ZFEÚ, ktorý môže byť predmetom výkladu Súdneho dvora.

O druhej až štvrtej otázke

- 37 Svojou druhou až štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate snaží zistiť, či memorandum o porozumení možno vykladať v tom zmysle, že ukladá povinnosti prijať takú vnútroštátnu právnu úpravu, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia.

- 38 V tejto súvislosti, ako už bolo zdôraznené v rámci odpovede na prvú otázku, memorandum o porozumení je realizáciou záväzku medzi Úniou a členským štátom týkajúceho sa hospodárskeho programu, ktorý tomuto členskému štátu umožňuje využiť systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov stanovený v článku 143 ZFEÚ a spresnený v nariadení č. 332/2002. Obsahuje určité požiadavky v oblasti hospodárskej politiky, ktorými je podmienené poskytnutie finančnej pomoci a ktoré boli stanovené spoločnou dohodou medzi Komisiou a rumunskými orgánmi v súlade s ustanoveniami rozhodnutia 2009/459.
- 39 Bod 5 prvý odsek tohto memoranda v tejto súvislosti uvádza, že k vyplateniu každej splátky dôjde pod podmienkou vykonávania hospodárskeho programu rumunskej vlády. Pre každú splátku boli stanovené osobitné kritériá hospodárskej politiky rozpočtovej alebo kvalitatívnej povahy, ktoré sú konkretizované v prílohe I uvedeného memoranda a ktoré Rumunsko musí splniť v rámci cieľov tohto programu, čiže ozdravenie rozpočtu, rozpočtové riadenie, menová politika a regulácia finančného sektoru a napokon štrukturálna reforma. V medziach uvedených kritérií rumunským orgánom prináleží prijať konkrétne ekonomické riešenia, ktoré im umožnia dosiahnuť tieto ciele a dodržať harmonogram stanovený spoločne s inštitúciami Únie.
- 40 V bode 5 písm. b) štvrtom odseku memoranda o porozumení je navyše uvedené, že je potrebné reformovať systém dôchodkov, najmä prostredníctvom opatrení, ako posunutie veku odchodu do dôchodku alebo indexovanie výšky týchto dôchodkov verejného sektora spotrebiteľskými cenami.
- 41 Z toho vyplýva, že memorandum o porozumení má síce záväznú povahu, ale neobsahuje žiadne osobitné ustanovenie, ktoré by vyžadovalo prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej.
- 42 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú až štvrtú otázku odpovedať, že memorandum o porozumení sa má vykladať v tom zmysle, že neukladá povinnosť prijať vnútroštátnu právnu úpravu, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia.

O šiestej, siedmej, deviatej a desiatej otázke

- 43 Svojou šiestou, siedmou, deviatou a desiatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6 ZEÚ a článok 17 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje určitú hranicu.
- 44 Je potrebné pripomenúť, že rozsah pôsobnosti Charty je v súvislosti s konaním členských štátov vymedzený v jej článku 51 ods. 1, podľa ktorého sú ustanovenia Charty určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie (rozsudok z 26. februára 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 17).
- 45 Vnútroštátny súd uvádza, že v prejednávanej veci bol zákon č. 329/2009, ktorý sa vzťahuje na „reorganizáciu niektorých verejných orgánov a inštitúcií, racionalizáciu verejných výdavkov, podporu podnikania a dodržiavanie rámcových dohôd uzavretých s [Komisiou] a [MMF]“, prijatý preto, aby Rumunsko mohlo splniť záväzky prijaté voči Únii, ktoré sú uvedené v memorande o porozumení. Článok 2 tohto zákona stanovuje, že opatrenia zavedené týmto zákonom majú najmä za cieľ „plnenie povinností vyplývajúcich z memoranda o porozumení uzatvoreného medzi Európskym spoločenstvom a Rumunskom“.

- 46 Medzi podmienkami, ktoré sú stanovené v memorande o porozumení a na ktoré sa táto finančná pomoc viaže, figuruje v bode 5 písm. a) tohto memoranda zníženie objemu platov vo verejnom sektore a v písmene b) toho istého bodu sa v štvrtom odseku uvádza, že na účely dlhodobého zlepšenia verejných financií bude vykonaná reforma kľúčových parametrov systému dôchodkov.
- 47 Preto treba konštatovať, že účelom zákazu súbehu vo veci samej, ktorý sleduje súčasne obidva ciele uvedené v predchádzajúcom bode, je vykonať záväzky prijaté Rumunskom v memorande o porozumení, ktoré je súčasťou práva Únie.
- 48 Je pravda, že memorandum o porozumení necháva Rumunsku priestor na to, aby rozhodlo, aké opatrenia sú najlepšie na dodržanie uvedených záväzkov. Na jednej strane, keď členský štát v rámci voľnej úvahy, ktorú mu priznáva akt práva Únie, prijíma určité opatrenia, treba dospieť k záveru, že uplatňuje toto právo v zmysle článku 51 ods. 1 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, N. S. a i., C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 65 až 68). Na druhej strane ciele stanovené v článku 3 ods. 5 rozhodnutia 2009/459, ako aj ciele stanovené v memorande o porozumení sú dostatočne konkrétne a presné na to, aby bolo možné odvodiť, že zákaz súbehu vyplývajúci zo zákona č. 329/2009 má za cieľ vykonať toto memorandum a toto rozhodnutie, a v dôsledku toho právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty. V dôsledku toho sa teda na spor vo veci samej uplatňuje Charta.
- 49 Za týchto podmienok treba preskúmať, či článok 17 Charty, a najmä jeho odsek 1, bráni vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej. Na účely určenia rozsahu základného práva na ochranu vlastníctva treba s ohľadom na článok 52 ods. 3 Charty zohľadniť článok 1 dodatkového protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, v ktorom je toto právo zakotvené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 356).
- 50 V tejto súvislosti, keď právna úprava stanovuje automatické vyplácanie sociálnej dávky, vzniká priamo majetkový záujem, ktorý v prípade osôb, ktoré spĺňajú podmienky na jej vyplácanie, patrí do pôsobnosti článku 1 dodatkového protokolu č. 1 k uvedenému dohovoru (rozsudok ESLP zo 7. júla 2011, Stummer v. Rakúsko, CE:ECHR:2011:0707JUD003745202, § 82). Nároky vyplývajúce z platenia príspevkov do systému sociálneho zabezpečenia predstavujú na účely tohto článku majetkové práva (rozsudok ESLP z 12. októbra 2004, Kjartan Ásmundsson v. Island, CE:ECHR:2004:1012JUD006066900, § 39). Právo vlastníť majetok zakotvené v uvedenom článku však nemožno vykladať ako právo, ktoré zakladá nárok na dôchodok v určitej výške (rozsudok ESLP z 12. októbra 2004, Kjartan Ásmundsson v. Island, CE:ECHR:2004:1012JUD006066900, § 39).
- 51 Pokiaľ ide o článok 17 Charty, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že právo vlastníť majetok zakotvené v tomto článku nie je absolútnym právom a jeho výkon môže podliehať obmedzeniam, ktoré sú odôvodnené cieľmi všeobecného záujmu sledovanými Úniou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2016, Ledra Advertising a i./Komisia a ECB, C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 69, ako aj citovanú judikatúru).
- 52 Vnútroštátne opatrenie, o ktoré ide vo veci samej, síce nevedie k jednoduchému zbaveniu nároku na dôchodok v prípade osôb, ktoré sa nachádzajú v situácii žalobcov vo veci samej, pretože tieto osoby môžu ďalej poberať svoj starobný dôchodok, ak prestanú súčasne vykonávať zárobkovú činnosť vo verejnej inštitúcii. Takéto opatrenie však obmedzuje užívanie a využívanie nároku dotknutých osôb na dôchodok, pretože znamená pozastavenie vyplácania ich dôchodku, keď sa rozhodnú pokračovať v takejto činnosti.

- 53 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 52 ods. 1 Charty uvádza, že akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v Charte musí byť stanovené zákonom a rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných.
- 54 Je preto potrebné určiť, či obmedzenie práva vlastníť majetok vyplývajúce zo zákazu stanoveného zákonom č. 329/2009 kumulovať čistý dôchodok vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách rešpektuje podstatu práva vlastníť majetok, zodpovedá cieľu všeobecného záujmu a je nevyhnutné na tento účel.
- 55 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že ako vyplýva z článku 2 zákona č. 329/2009, toto opatrenie má výnimočný charakter a má byť len dočasné. Navyše nespochybňuje samotnú zásadu práva na dôchodok, ale len obmedzuje jeho užívanie za riadne definovaných a vymedzených okolností, a to ak sa dôchodok kumuluje s činnosťou vo verejných inštitúciách a výška tohto dôchodku presahuje určitú hranicu. Zákon č. 329/2009 teda rešpektuje podstatu práva vlastníť majetok, ktoré majú žalobcovia vo veci samej vo vzťahu k dotknutým dôchodkom, ako generálny advokát uviedol v bode 83 svojich návrhov.
- 56 Ďalej treba uviesť, že zákon č. 329/2009 má za cieľ racionalizovať verejné výdavky vo výnimočnom kontexte globálnej krízy vo finančnej a ekonomickej rovine (pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP z 20. marca 2012, Ionel Panlife v. Rumunsko, CE:ECHR:2012:0320DEC001390211, § 21). Pokiaľ ide osobitne o právnu úpravu vo veci samej, jej účelom je dosiahnuť súčasne cieľ znížiť výdavky na platy vo verejnom sektore a cieľ reformovať dôchodkový systém, ktoré boli stanovené rozhodnutím 2009/459 a memorandom o porozumení na účely zmenšenia problémov s platobnou bilanciou, ktoré viedli Rumunsko k tomu, že požiadalo Úniu o finančnú pomoc a táto pomoc mu bola poskytnutá. Takéto ciele predstavujú ciele všeobecného záujmu.
- 57 Pokiaľ ide o vhodnosť a nevyhnutnosť vnútroštátnej právnej úpravy vo veci samej, treba pripomenúť, že s ohľadom na osobitný ekonomický kontext členské štáty disponujú pri prijímaní rozhodnutí v hospodárskej oblasti širokou mierou voľnej úvahy a sú najspôsobilejšie určiť opatrenia, prostredníctvom ktorých možno dosiahnuť sledovaný cieľ.
- 58 Navyše zákon č. 329/2009 neukladá osobám dotknutým zákazom kumulovania starobného dôchodku s príjmami z činnosti vykonávanej vo verejnej inštitúcii neprimeranú a nadmernú záťaž, lebo tieto osoby sa musia rozhodnúť medzi vyplácaním starobného dôchodku a vyplácaním týchto príjmov len vtedy, ak výška ich dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia, a kedykoľvek sa môžu rozhodnúť ukončiť svoj pracovnoprávny vzťah a znovu poberať svoj starobný dôchodok, ako generálny advokát uviedol v bode 86 svojich návrhov.
- 59 Vnútroštátna právna úprava vo veci samej preto prispieva k uskutočneniu sledovaného cieľa všeobecného záujmu a je nevyhnutná na dosiahnutie uvedeného cieľa.
- 60 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na šiestu, siedmu, deviatu a desiatu otázku odpovedať, že článok 6 ZEÚ a článok 17 ods. 1 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje určitú hranicu.

O ôsmej otázke

- 61 Svojou ôsmou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 vykladať v tom zmysle, že bráni takému výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, podľa ktorého sa zákaz stanovený v tejto právnej úprave súbehu čistého starobného dôchodku s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak výška tohto dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia, vzťahuje len na kariérnych sudcov a nie na osoby vymenované na základe poverenia stanoveného ústavou štátu.
- 62 Treba uviesť, že Súdny dvor už mal príležitosť vyjadriť sa k podobnej otázke vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. mája 2015, SCMD (C-262/14, neuvverejnený, EU:C:2015:336), ktorá sa týkala výkladu článku 2 ods. 2 a článku 3 ods. 1 smernice 2000/78 v súvislosti s rovnakými ustanoveniami zákona č. 329/2009.
- 63 V bode 29 tohto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že v súlade s článkom 2 ods. 1 smernice 2000/78 sa zásada rovnosti zaobchádzania zakotvená v tejto smernici uplatňuje na základe dôvodov taxatívne vymenovaných v jej článku 1, takže uvedená smernica sa nevzťahuje na diskrimináciu na základe profesijnej kategórie alebo miesta výkonu práce.
- 64 V prejednáwanej veci vnútroštátny súd necituje žiaden z dôvodov vymenovaných v uvedenom článku 1 a vo svojich otázkach sa obmedzuje na konštatovanie rozdielneho zaobchádzania medzi kariérnymi sudcami a osobami vymenovanými na základe poverenia stanoveného rumunskou ústavou.
- 65 V dôsledku toho taká situácia ako vo veci samej nepatrí do všeobecného rámca stanoveného článkom 2 ods. 2 smernice 2000/78 na účely boja proti niektorým druhom diskriminácie (pozri rozsudok z 21. mája 2015, SCMD, C-262/14, neuvverejnený, EU:C:2015:336, bod 31).
- 66 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na ôsmu otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78 sa má vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa neuplatňuje na výklad vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, podľa ktorého sa zákaz stanovený v tejto právnej úprave súbehu čistého starobného dôchodku s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak výška tohto dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia, vzťahuje len na kariérnych sudcov a nie na osoby vymenované na základe poverenia stanoveného ústavou štátu.

O piatej otázke

- 67 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má právo Únie, a najmä zásady ekvivalencie a efektivity, vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnemu právnemu ustanoveniu, akým je ustanovenie vo veci samej, ktoré stanovuje možnosť obnovy konania v prípade porušenia zásady prednosti práva Únie len v prípade právoplatných súdnych rozhodnutí vydaných v správnom súdnictve.
- 68 S ohľadom na odpovede na ostatné otázky nie je potrebné odpovedať na túto otázku.

O trovách

- ⁶⁹ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Memorandum o porozumení medzi Európskym spoločenstvom a Rumunskom uzatvorené v Bukurešti a Bruseli 23. júna 2009 treba považovať za akt prijatý inštitúciou Európskej únie v zmysle článku 267 ZFEÚ, ktorý môže byť predmetom výkladu Súdneho dvora Európskej únie.
2. Memorandum o porozumení medzi Európskym spoločenstvom a Rumunskom uzatvorené v Bukurešti a Bruseli 23. júna 2009 sa má vykladať v tom zmysle, že neukladá povinnosť prijať vnútroštátnu právnu úpravu, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia.
3. Článok 6 ZEÚ a článok 17 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje zákaz súbehu čistého starobného dôchodku vo verejnom sektore s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak jeho výška presahuje určitú hranicu.
4. Článok 2 ods. 2 písm. b) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, sa má vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa neuplatňuje na výklad vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, podľa ktorého sa zákaz stanovený v tejto právnej úprave súbehu čistého starobného dôchodku s príjmami z činností vykonávaných vo verejných inštitúciách, ak výška tohto dôchodku presahuje výšku vnútroštátnej priemernej hrubej mzdy, ktorá bola použitá ako základ pre zostavenie štátneho rozpočtu pre oblasť sociálneho zabezpečenia, vzťahuje len na kariérnych sudcov a nie na osoby vymenované na základe poverenia stanoveného ústavou štátu.

Podpisy